

TUNELLI O NEWID

LLYSIAU O GYMRU
AR GYFER YSGOLION
2023 - 2025

Atodiadau

ATODIAD 1

Crynodeb o'r Safon i Gyflenwyr sy'n Dyfwyr Graddfa Fach

Ysgrifennwyd y safon hon i roi sicrwydd i'r gadwyn gyflenwi sy'n mynnu y dylai fod modd olrhain tarddiad bwyd, o ymwybyddiaeth gynyddol defnyddwyr o faterion yn ymwneud â phlaladdwyr a'r angen i ddiogelu a gwella'r amgylchedd yn ogystal â rhoi sicrwydd o ran iechyd a diogelwch ac amodau gwaith moesegol.

Mae manylebau'r safon wedi'u hisrannu'n categorïau fel a ganlyn (mae rhifau'r cymalau perthnasol mewn cromfachau):

Dogfennaeth (1-4), Y Gallu i Olrhain (5), Asesiadau Risg (HACCP) (6-8), Safonau Fferm (9-10), Rheoli Plâu (11-14), Maeth Cnydau (15-18), Tyfu Cnydau (19-22), Dyfrhau (23-26), Cynaeafu (27-43), Pobl (44-44), Iechyd a Diogelwch (44-44), Yr Amgylchedd (48), Ffactorau Moesegol (49), Ardaloedd Pacio a Storio (50-57)

Rhestrir y cymalau yn unol â'r dull o'u harchwilio yn y tabl a ganlyn:

<p>Adolygiad o Ddogfennau:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cofnodion cynhyrchu cnydau (4) Asesiad Risg o'r Safle wedi'i Lofnodi (7) Tystiolaeth o hyfforddiant i staff (8) Tystiolaeth o hyfforddiant i reolwyr fermin (12 a 13) Cofnodion o'r tail / gwrtaith organig a ddefnyddir. (18) Cofnodion o archwiliadau cnydau rheolaidd (20) Y gallu i olrhain swbstradau a sicrhau nad ydynt yn tarddu o ardaloedd cadwraeth (21) Lle mae cnydau'n cael eu tyfu mewn swbstradau heblaw pridd neu ddŵr, mae systemau olrhain yn eu lle ac mae risgiau microbiolegol yn cael eu hystyried a'u rheoli lle bo angen. (22) Trwyddedau ar waith lle bo angen ar gyfer y dŵr a ddefnyddir ar y fferm (26) Polisi Hylendid (28) Holiaduron dychwelyd i'r gwaith (29) Ymwelwyr sy'n mynd i ardaloedd cynhyrchu cnydau yn cael gwybod am ofynion hylendid deiet ac lechyd a Diogelwch (30) Polisi Menig (os yn berthnasol) (32) Gweithdrefn lanhau (39) Defnyddio cemegau glanhau sy'n addas ar gyfer bwyd ac ireidiau yn unig (41) Staff wedi'u hyfforddi'n ddigonol (44) Cofnodion hyfforddi blynyddol ac asesiadau cymhwysedd (45) Polisi lechyd a Diogelwch (46) 	<p>I'w hadolygu yn ystod taith o'r safle</p> <ul style="list-style-type: none"> Dim tystiolaeth o faterion arwyddocaol yn ystod taith o'r safle (9) Llygryddion posibl wedi'u storio'n briodol (10) Mesurau rheoli plâu priodol ar waith (14) Dim tystiolaeth o ddefnyddio llaid carthion heb ei drin, sgil-gynhyrchion lladd-dy heb eu trin na sgil-gynhyrchion anifeiliaid sy'n deillio o arlwy (16) Pan fo gweddillion cnydau'n cael eu compostio a'u defnyddio fel cyflyrydd pridd, nid oes unrhyw risg adnabyddadwy o drosglwyddo clefydau (17) Dim tystiolaeth o focsyst, hambyrddau etc. yn cael eu gorlenwi (37) Cyfarpar cynaeafu'n cael eu storio'n briodol (38) Deunydd pacio wedi'i storio i osgoi difrod a halogiad (43) <p>Ar gyfer tyfwyr sy'n pacio ac yn storio cnydau</p> <ul style="list-style-type: none"> Mannau pacio a storio yn cael eu rheoli er mwyn osgoi halogiad (50) Cynhyrchion sy'n cael eu storio yn cael eu cylchdroi i gynnal safonau diogelwch ac ansawdd (52) Ni ddylid caniatáu anifeiliaid domestig mewn unrhyw ardaloedd gweithredol, gan gynnwys manau pacio a storio. (57) 	<p>Dogfennaeth a thaith o'r safle</p> <ul style="list-style-type: none"> Rheoli fermin yn effeithiol (11) Rhaid taenu tail / gwrtaith organig a thriniaethau eraill i'r pridd mewn ffordd sy'n lleihau'r risg o halogi neu lygredd (15) Rhaid i ddulliau Rheoli Plâu Integredig (IPM) fod ar waith i reoli cynhyrchiant cnydau'n rhagweithiol (19) Rhaid cynnal asesiad risg o ddŵr a ddefnyddir ar gyfer cnydau a lle bo angen, ei brofi (23) Ni ddylai fod unrhyw dystiolaeth bod dŵr carthion heb ei drin wedi cael ei ddefnyddio ar safleoedd cynhyrchu cnydau. (24) Lle y nodwyd bod angen trin dŵr, yna rhaid rheoli hyn o fewn y terfynau penodedig. (25) Polisiâu hylendid ac alergedd (27) PPE priodol yn cael ei ddefnyddio ac wedi'i gynnal a'i gadw'n dda. (31) Cyfleusterau lles staff yn lân ac yn cael eu cynnal a'u cadw (33) Polisi Cyllyll (34) Gwiriadau gwyrdr a phlastig caled (40) Staff cynaeafu wedi'u hyfforddi i nodi risgiau halogi allweddol. (42) Stoc addas o becynnau cymorth cyntaf ar gael (47) Gofynion amgylcheddol sy'n ymwneud yn benodol â chwsmeriaid wedi'u bodloni. (48) Gofynion amgylcheddol sy'n ymwneud yn benodol â moeseg wedi'u bodloni. (49) <p>Ar gyfer tyfwyr sy'n pacio ac yn storio cnydau</p> <ul style="list-style-type: none"> Monitro a chofnodi tymheredd cyfleusterau storio (51) Dŵr a ddefnyddir ar ôl cynaeafu i ddod o'r prif gyflenwad lle bo modd (53) Prosesau golchi yn cael eu rheoli er mwyn osgoi halogiad (54) Arolwg chwarterol rheoli plâu ar y safle wedi'i gwblhau (55) Cynllun y safle yn cofnodi lleoliadau cywir yr holl bwyntiau monitro plâu (56) 	<p>Adolygiad o bell o Daenlen (rhoddir templed i dyfwyr)</p> <ul style="list-style-type: none"> Asesiad Risg o'r Safle (1) Cynllun Rheoli Digwyddiad (2) Rhestr manylion cyswllt personél allweddol (3) Cynllun rheoli y gallu i olrhain (5) Asesiad Risg Diogelwch Bwyd (HACCP) (6) Gwiriadau dyddiol ar ddechrau'r diwrnod wedi'u cwblhau a chamau gweithredu diilynol (35) Glanhau a chynnal a chadw cyfarpar cynaeafu (36)
---	---	---	--

There are an additional 17 clauses that have not been included as they are not applicable to the WVIS initiative as they relate to non-organic sites.

ATODIAD 2

Canlyniadau Profion Maeth

Datblygu Cynnyrch Llysiau Cymreig 2023

		Saws Tomato Cymreig ar gyfer Pizza	Gyda 10% o Sbigoglys	Gydag 20% o Sbigoglys	Gyda 10% o Ysgallddail	Saws Tomato a Basil Knorr	Maggi (Nestle) Rich & Rustic	Tun o Domatos	Cig Eidion Cymreig a Bolognese Cymreig	Blodfresych Caws Cymreig	Gyda 10% o ddail cymysg	With 20% Gydag 20% o ddail cymysg	Gyda 10% o sbigoglys
Egni	KJ/100g	168	155	161	150	213	257	80	354	359	337	329	337
Protein	g/100g	1.8	1.8	2.1	1.8	1.2	1.4	1.1	5.5	3.4	3.5	3.5	3.4
Braster	g/100g	0.3	0.2	0.3	0.3	1.1	2.8	0.1	4.6	5.3	4.9	4.5	4.8
Siwgr	g/100g	5.2	4.5	4.4	4	6.9	5.7	3.8	2.7	2.7	2.4	2.3	2.3
Ffeibr	g/100g	2.6	2.5	2.4	2.7	0.7	1.1	0.8	2.8	1.6	2	2.33	1.7
Sodiwm	mg/100g	204	202	183	169	n/a	n/a	n/a	292	220	213	231	198
Sinc	mg/100g	<2.00	2.23	3.37	3.78	n/a	n/a	n/a	11.6	5.56	8.65	11.3	5.62
Haearn	mg/100g	7.17	5.41	6.22	6.13	n/a	n/a	n/a	7.84	1.81	3.54	5.53	2.74

ATODIAD 2

Canlyniadau Profion Maeth Canlyniadau Prawf Moron 2024

Categori'r Prawf	Moron Math A Fferm Bremenda Isaf	Moron Math B Fferm Holden	Moron Math C Cyflenwad Arferol	Daw'r Data Maeth o Feddalwedd Saffron, a ddefnyddir ar draws Allau Cymru i gyfrifo ryseitiau a bwydlenni. Wedi'i goginio. Gwerthoedd McCance a Widdowson	Canlyniadau ar gyfer Moron amrwd o Ddadansoddiad Maeth o Ffrwythau a Llysiau 2013*	Data ar gyfer Moron Amrwd - yn seiliedig ar Feddalwedd NutriCalc, a ddefnyddir yn gyffredin yn niwydiant gweithgynhyrchu bwyd y DU.
Egni (kcal/100g)	30.6	33.2	30.6	29	34	37
Egni (kJ/100g)	128	139	128	Heb ei Brofi	146	155
Carbohydrad (g/100g)	4.8	5	4.2	6	7.7	8.9
Cyfanswm y Siwgr (g/100g)	4.8	5.1	4.6	5.5	7.2	5.5
Cyfanswm y Braster (g/100g)	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5	0.4	0.5
Braster dirlawn (g/100g)	<0.1	<0.1	0.1	0.15	0.1	0.1
Braster Monoannirlawn (g/100g)	0.1	0.1	0.1	Heb ei Brofi	0.11	0
Braster Amlannirlawn (g/100g)	<0.1	<0.1	0.1	Heb ei Brofi	0.08	0.3
Asidau Traws-frasterog (g/100g)	<0.1	<0.1	<0.1	Heb ei Brofi	<0.01	0
Lleithder Popty (g/100g)	90.1	88.6	89.8	Heb ei Brofi	89.0	88.8
Cyfanswm y Llodw (g/100g)	0.95	1.35	0.72	Heb ei Brofi	0.6	
Potasiwm (mg/kg)	3678.9	2933.9	2599.5	Heb ei Brofi	1780.0	2400
Magnesiwm (mg/kg)	117.854	140.43	115.534	Heb ei Brofi	70.00	90
Ffeibr Deietegol (g/100g)	3	3.9	4.2	2.8	-	3
Cyfanswm y Sodiwm (g/100g)	0.058	0.091	<0.05	0.029	0.027	0.040
Sodiwm fel Halen (g/100g)	0.15	0.23	<0.125	0.07	-	0.1
Fitamin C (mg/g)	0.0017	0.0032	0.0026	0.003	0.002	0.004
Cyfanswm y Nitrogen (g/100g)	0.15	0.14	0.14	Heb ei Brofi	-	0.11
Cyfanswm y Protein (g/100g)	0.9	0.9	0.9	0.5	0.5	0.7
Haeam (mg/100g)	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	0.34	0.23	0.4
Sinc (mg/100g)	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	0.1	0.11	0.2
Calsiwm mg/100g)	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	31	26	34
Fitamin A - µg	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	1850	1961	1301
Ffolad - µg	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	Heb ei Brofi	8	8	28

* https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7a4dd2ed915d1a6421c844/Nutrient_analysis_of_fruit_and_vegetables_-_Summary_Report.pdf

ATODIAD 3

Cynllun Cnydau Enghreifftiol

							CYNLLUN CNYDAU 2025 LLYSIAU O GYMRU AR GYFER YSGOLION			
								2	3	
BWYD A HWYL 2025 Gorffennaf/Awst	Pris	CANLLAWIAU DRAFFT AR GYFER MANYLEBAU	Nodiadau	Cyfnod cynaeafu	# o Wyth- nosau	CYFANSYMAIU y gofynnwyd amdanynt gan Allau	Tyfwr 1	Tyfwr 2	Tyfwr 3	Swm a dyfwyd gan dyfwyr Llyisiau o Gymru
Winwns - melyn kg				14/7 - 18/8	6					0
Tomatos (salad) kg				14/7 - 18/8	6					0
Tomatos (bach melys) kg				14/7 - 18/8	6					
Ciwcybr yr un				14/7 - 18/8	6					0
Letys yr un				14/7 - 18/8	6					0
Courgettes kg				14/7 - 18/8	6					0

TYMOR YR HYDREF 2025 Medi-Rhag	Pris	CANLLAWIAU DRAFFT AR GYFER MANYLEBAU	Nodiadau	Cyfnod cynaeafu	# o Wyth- nosau	CYFANSYMAIU y gofynnwyd amdanynt gan Allau	Tyfwr 1	Tyfwr 2	Tyfwr 3	Swm a dyfwyd gan dyfwyr Llyisiau o Gymru
Moron ffres cyfan kg				25/8 - 8/12	15					0
Brocoli ffres cyfan kg				25/8 - 3/11	10					0
Winwns - melyn kg				25/8 - 8/12	15					0
Tomatos Salad kg				25/8 - 27/10	9					0
Tomatos Bach Melys kg										
Ciwcybr yr un				25/8 - 20/10	8					0
Letys yr un				25/8 - 29/9 Awyr Agored 6 wythnos 6/10 - 8/12 (dan do 9 wythnos	15					0
Cennin kg				25/8 - 8/12	15					0
Courgettes kg				25/8 - 13/10	8					0